

Veliki dogodki v spomladi.

Angleški listi pišejo, da se bodo spomladi go-dile velike reči. Pred vsem se pričakuje velike an-glesko-francoske ofenzive zoper Nemce. Ko bo prišla pomlad, takrat se bo še le videlo, kako znata Angli-ja in Francija s premočjo ljudi, bojnih sredstev in kovin sovražnika zdrobiti. Angleži pretijo, da se bo spomladi 1916 izvedel eden največjih načrtov svetovne zgodovine. Angleži in Francozi so veliki v govorje-nju, a v bojevanju jih naši prehitijo; tako bo tudi tokrat.

Turki pripravljeni.

Iz Curiha se poroča, da je sklicala Turčija pod orožje že 2.000.000 mož. V najkrajšem času se prične velika turška ofenziva proti Egiptu, v Mezo-potamiji ter v Kavkazu, kajti Turčija je že dobila v zadostnem številu težko pričakovane avstrijske in nemške težke topove. Pravo delovanje turške armade se bo pričelo z veliko silo šele sedaj.

Slovenske žrtve za domovino.

* **Sv. Bolfenk** v Slov. gor. Umrl je na južnem bojišču, previden s sv. zakramenti, dne 14. septem-bra t. l. Alojz Zorko, star 42 let. Rajni je bil kmet v Črmlji. Umrl je vsled kolere. Kot kmet je bil delaven, skrben, štedljiv in treznega značaja. Zapušča žalu-jočo ženo brez otrok. Pred nekoliko leti je vsa pose-stva po starših sam prevzel. Njegovo truplo počiva, kakor se glasi uradno poročilo, v kraju Vojsčica, o-kraj Sežana v Istri. Bodi mu zemljica lahka! Naj v miru počiva!

* **Trotkova.** Junaške smrti je umrl dne 28. no-vembra Marko Merzel, kovaški mojster in posestnik v Trotkovi. Njega pogreša cela okolica. Beležna knji-zica, ki je došla na naslov njegove žene, je priča, da je bil padli vstreljen in pri polni zavesti do zadnjega. V knjižici se vidi namreč, da je on sam zapisal, ke-daj je bil ranjen od granate, kedaj operiran itd. Bodi mu trajen spomin!

* **Radislavci** pri Mali Nedelji. Tužno in milo so dne 3. oktobra peli malonedeljski zvonovi svojo žalostinko mlademu možu Vincencu Kokl iz Radosla-vee, kateri je umrl v Galiciji v bolnišnici dne 1. av-gusta. Napadla ga je huda bolezen črevesno vnetje, ki ga je v kratkih dnevih pokopala v hladni in pre-riani grob. Star je bil 43 let. Rajni je bil priden in pošten mož, povsod priljubljen in spoštovan ter up in veselje svojih domačih. Ko je bil lansko jesen na do-pustu, se je s težkim srecem poslovil od doma, kakor da bi slutil, da ne bo več videl drage domovine in svojih domačih. Za njim žaluje žena, brata in sestr-a, in vsa zlahta, znanci in prijatelji. Naj je tolaži ljubi Bog s tem, da je rajni bil previden s sv. zakra-menti. Upanje tudi imamo, da se še enkrat z nepo-zabljenim Vincetom snidemo nad zvezdami. Spavaj sladko tam v daljavi. Luč večna naj ti sveti! Naj ti bo galiska zemljica lahka!

* **Pavlovski vrh** pri Ormožu. Nemila smrt nam je zopet pokosila dva vzgladna mladeniča v najlepši dobi njih življenja. Ivana Kosec v 23 letu in Jurija Trop v 22 letu starosti. Oba sta služila pri 87. peš-polku in se udeležila hudih bojev v Galiciji; avgusta sta bila preseljena na italijansko bojišče. In tukaj sta bila v teh strašnih bojih žrtvi laških krogel. Bo-di jima goriška zemljica lahka! Starše in sorodnike pa naj tolaži svidenje v rešesih!

* **Sv. Tomaž** pri Ormožu. V vrsti tukašnjih da-brih mladeničev in vrlih mož si je tekoča vojska iz-brala že mnogo žrtev, katerih izguba nas je tako globoko pretresla. Med nepoznatne rade, ki so kot vojaški junaki padli za cesarja in domovino, moramo prištevati Tomaža Munda iz Bratoneč. Bil je edini še živi sin obče spoštovane hiše Mundove ali Koša-rove. Po vsej župniji in še izven nje so ga -poznali kot vrliga, značajnega in delavrega fanta. Bil je ud „Mar. družbe“, s svojim nastopom v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Bil je tudi večletni predsednik do-mače „Ml. zveze“. Pri vsaki domači podjetju je rad sodeloval; podpiral je tudi gnetno razna društva, naročen je bil na mnoge kršćanske liste. Za pravično stvar se je vsakrat neustrašno potegnil; stal je vedno v prvi vrsti kot za ovornik in branitelj ka-tarodne misli. Čeravno premožen, ga je vendar bila sama ponižnost in skromnost. Ko'kokrat se je njegova blaga roka odprla in pomagala siromakom, to je zna-lo samemu Bogu. — 25. maja l. 1914. se je poročil s Marijo Irgolič, hčerko sedajjega vrliga župana v Savcih. Pokoren poveštu presveti, cesarja se je kon-cem julija l. l. poslovil od doma — kdo bi mislil, da za vedno! Začetkom oktobra l. l. se je še pisмено oglašil pri svojih domačih, potem pa ni bilo nobene vesti več o njem. Čakali smo, čakali čedalje bolj ne-strpro — a zamanj. Se le čez leto dni se je izvedelo, da dragega Tomaža ni več med živimi, da je padel že 23. oktobra l. l. na severnem bojišču. Zapustil je slabotne, od žalosti potrite starše, blago ženo in tri h-čerkice. — Dragi nam Tomaž! V daljni Galiciji, v okraju Stari Sambor, s moral skleniti svoje živ-ljenje! Daleč od doma si se moral vleči k pokoju! Tuja zemlja Te krije, v tuji zemlji Te bo enkrat pre-

budila angeljska trobenja! Dotlej pa mirno in sladko počivaj!

* **Velika Nedelja.** Janez Mlakar nam poroča z epide-mične bolnišnice, da je umrl na bojišču v Gali-ciji njegov brat France. V grozoviti bitki pri Lvovu mu je ruska granata popolnoma zdrobila in raztrga-la desno nogo pod kolonom. Zdravniki so mu nogo v kolenu odrezali. Starišem je ob tej priliki pisal, da naj ne žalujejo, ker je prepričan, da on svoje noge ni zaman žrtvoval domovini. France je večkrat že v pismih izražal slutnjo, da se ne vrne več v ljubo mu slovensko domovino. In njegova temna slutnja se je mu uresničila. Junak je umrl v neki bolnišnici. Pred smrtjo je trpel grozne bolečine. Počivaj junak v mi-ru v tuji zemlji!

* **Rogatec.** Mnogo mož in mladeničev že šteje naša nadžupnija, ki so darovali svoje življenje za domovino. In pred kratkim nam je došla pretresljiva vest, da je med padle prištet tudi občespoštovan in priljubljen Matija Golsec, kmet v Žahenbercu. Laška krogla mu je pretrgala nit življenja v najlepši moš-ki dobi. Vojskoval se je že na severu in sedaj je pa bil na jugu, kjer je dokončal svoje zemeljsko potova-nje. Mnogo si preстал težav, že poprej doma, a še več pa sedaj na bojišču. Sedaj pa, dragi naš Mati-ja, spavaj sladko v goriški zemlji, in odpočij se od truda bolečin, prejmi nevenljivi venec v raju, tukaj bode večen tvoj spomin!

* **Družmirje pri Soštanju.** Zapeli so zvonovi! Milo in otožno so naznanjali, da je zopet padel eden izmed naših junakov. Valentin Perovec, komaj 24 let star, je padel v Galiciji dne 6. junija. Že enkrat prej ranjen, se je po ozdravljenih ranah zopet vrnil na bojišče, kjer ga je zadela neizprosna smrt. Bil je vrl in delaven mladenič. Njegova dva brata se borita proti izdajalskemu polentarju. Vsi pa, bratje in sestre, ki ste izgubili tako dobrega brata, ne žalujte! Tola-žite se s tem, da je vaš brat umrl junaške smrti za domovino. — Mesec prej, dne 4. maja je padel pionir Ivan Ručman, 22 let star. Udeležil se je strašnih bo-jev, kjer so dne 1. maja pognali Ruše iz utrjenih postojank ob reki Dunajec. V službi na mostu čez to reko, ga je zadela krogla v glavo. Pokopan je na vo-jaske pokopališču Biskopje ob reki Dunajec. Ob-ava sta bila vrla člana tukajšnje požarne bratve. Zato pač nisi slutil, dragi prijatelj Ivan, ko si bil še lani meseca o tobra kot vojak na pogrebu svojega očeta, da je požarna bramba, ki je izkazala zadnjo čast tvojemu očetu, tudi tebe spremljala zadnjokrat. Videl si solze in slišal jok svojih malih bratov in se stric, rad bi jim bil nadomestil mater in očeta, ker ostali so popolnoma sirote, pa klicala te je dolžnost, šel si in ne povrneš se nikdar več. Večkrat si pisal, da boš svojo kri prelil za domovino. Preli si jo, ju-nak! Daleč od doma počivaš, dragi prijatelj, in ni mi dano, da bi pokleknil na tvoj grob. Ko sem klečal na Vseh svetih dan na domačem pokopališču, sem bil v duhu tam pri tebi. V duhu sem prižigal sveče na tvoj grob in z rožnim vencem sem ga krasil. Spavajta v miru, draga prijatelja. Ne vidimo se več tukaj v tej solzni dolini; a upam, da se sničemo nad zvezdami! Prijatelj.

* **Smartno** pri Gornjemgradu. Žrtev vojske so postali med mnogimi drugimi tudi trije vrli mladeni-či, zvesti si tovariši. Svoje cvetoče mlado življenje so morali darovati za domovino. Ni jim bilo dano videti več svojega doma, upamo, da so našli boljši dom, in kjer ni sovražnika v njem. Slava junakom! Florijan Brezovnik, rojen dne 27. aprila 1892, je bil priden in priljubljen fant. Doma je rad pomagal svojim starišem na njih posestvu, bil bi tudi gospodar, ko bi do-živel. A bil je poklican v vojaški stan, služil je pri slovenskoštajerskem pešpolku. Boril se je v Galiciji, zadela ga je sovražna krogla v glavo nad oko pri Grodeku dne 10. septembra 1914. Moral se je iti z-dravit, in ko je srečno ozdravel, je prišel na krates dopust k svojim ljubim sesticam, bračom in najbolj-ši mami, koje je ljubil nad vse. Uživali smo se ta-krat skupno radostno veselje. A v kratkem se je mo-ral Florijan posloviti od svojih domačih. Ob slovesu, ko je zadnjič podal roko svoji mami, je rekel: „Z Bogom, na svidenje, če ne tukaj, pa nad zvezdami! Sel je nazaj na bojišče v obrambo domovine, zopet pred mnogoštevilnega sovražnika. Dne 3. aprila 1915 ga je zopet zadela sovražna krogla v glavo in je ta-koj izdihnil. Bodi mu karpatska zemljica lahka! — Najbližji sosed Brezovnika Franc Čepak je bil rojen leta 1893. V najboljšem prijateljstvu sta svoja mlada leta skupaj preživela. Pod orožje je bil poklican me-seca junija. Služil je pri slovenskoštajerskem domo-branskem pešpolku. Sel je na italijansko bojišče. In njegov tovariš nam je sporočil žalostno vest, da ga je dne 9. novembra 1915 zadela sovražna krogla v glavo in je takoj izdihnil. Počiva v lepi majhni slo-venski dolinici. Boji pokojnemu Franceku Doberdož-ska zemljica lahka! — Njegov brat Joško se še hra-bro bojuje s sovražnikom, prej v Galiciji, sedaj s po-lentarji. — Albin Strukel je bil poklican letos mesca junija pod orožje, ravno v istih letih, kakor njegov tovariš Čepak. Sel je tudi nad polentarje. Zadela ga je granata v hrbtino, na to so ga prepeljali v lju-bljansko bolnišnico, kjer je še živel sedem dni. Tam mu je potekla njegova zadnja ura. Mlad se je prese-lil v večnost za svojimi tovariši. Pred odhodom k vo-jakom so se vsi lepo pripravili. Prejeli so svete zakramente in še šli z mnogimi tovariši na mali hrib-ček k Mariji Kokarski prosit za srečno potovanje. Namesto da bi se domov vrnili, jih je nečehka mati

spremila v sveti kraj, na kraj veselja! Pokojnim ju-nakom-mladeničem so že domači zvonovi zapeli žalo-stno slovo in naznanili preselitev v večnost. Bog jim daj večni mir! Žalujočim pa milostno tolažbo, da se enkrat zopet veseli snidemo nad zvezdami!

* **Rajhenburg** ob Savi. Zopet je nemila smrt po-brala v cvetu mladosti vrliga, daleč okrog znanega in priljubljenega domačina Jožeta Les, posestnice si-na iz Stolovnika. Služil je pri slovenskoštajerskem pešpolku. Ob začetku vojske se je boril na srbskem bojišču. Srečno je vstrajal leto dni. Dne 26. julija t. l. pa je bil premeščen na italijansko fronto. Kot četo-vodja se je pet tednov zmagovito bojeval s sovraž-nikom pri Gorici. Ze nadomeščen po drugem, je imel naročilo, izstopiti iz bojne črte, je še priskočil na po-moč ranjenemu stotniku. V istem hipu ga je zadela so-vražna šrapnel tako nesrečno, da je čez eno uro iz-pihnil svojo blago dušo. Oj ti nemila smrt! Ali nisi mogla prizanesti našemu miroljubnemu Jožetu? Kako si je on želel, še enkrat videti svojo dobro mater, in ljubega brata ter sestre. Kako je on vneto častil Ma-rijo in se v njeno varstvo zatekal, da je celo iz boj-ne črte poslal rajhenburški Lurški Mariji in Mariji v Koprivnici primerno svoto denarja v dar, da bi ga Marija po zadobljeni zmagi srečno povrnila k dobri mami nazaj. Ali Bog je ukrenil drugače! Celih 13 mesecev je vstrajal Jože v vojski in prenašal vsako gorje. Venec slave, katerega si je priboril pokojni Jože, bo venčal njegovo gomilo in tudi njega pri o-četu v nebesih. Ljuba nebeška mati pa podpiraj in tolaži žalujočo mater, katero je zadela toliko žalostna usoda! Prvo njeno gorje je bilo, ko je izvedela, da je padel najstarejši sin Janez na srbskem bojišču. Drugič dobi poročilo, da so ljubljene Franceta u-jeli Rusi; tretjič je zopet padel nikdar pozabljeni Jo-že in sedaj se je poslovila od najmlajšega 17letnega Lojzeka, kateri se je pred par dnevi odpeljal na ita-lijansko bojišče. Ljuba mati! Stiri sine si vzgojila za ljubega Boga in milo domovino. Bodi Ti čast in bo-žja roka naj Te podpira, vse to srečno prestati. Žrt-vuj hvaležno svoja dva sina Bogu nazaj, kajti ni jih ustvaril za minljivost tega sveta, ampak vzel jih je k sebi za dediče svojega kraljestva. Izrekamo mami in hčerkam odkrito sožalje, rajnima sinovoma svetila pa večna luč in bodi jima lahka tuja zemlja!

Rasglaz

c. kr. štajerskega namestništva z dne 4. novembra 1915, št. 4-1993-1-1915.

Z odlokom z dne 28. oktobra 1915, št. 16.742, je proglasilo c. kr. trgovsko ministrstvo, da se usta-novijo prosti vodi električnih močnih tokov, ki jih je projektirala štajerska električna družba in ki prihajajo od prekozemске centrale Fala o. Dr. od Fala o. D. v Bruck o. M. na eni strani, v Maribor, Slov. Bistrico, Konjice in Celje na drugi strani kot stavba, ki uživa ugodnosti v smislu cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914, drž. zak. št. 284. Temu primerno veljajo za to stavbo določbe navedenega cesarskega ukaza.

C. kr. namestnik:
Clary I. r.

Cesarski ukaz z dne 16. oktobra 1914, drž. zak. št. 284,

o izjemnih določbah za stavbe, ki imajo ugodnosti med dobo vsled voj-ne povzročenih izrednih razmer.

Na podstavi § 11 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 141, odredim tako:

§ 1.

Vlada lahko izreče, da uživajo ugodnost stavbe in obratne naprave vsake vrste (vrhotalne, cestne, vodne, železniške stavbe itd.), ki so določene za jav-ne ali občekoristne namene in kojih izvršitev je v jav-no korist nujna pod izrednimi razmerami, ki so po-sledica vojne.

§ 2.

Načrte za take stavbe morajo presoditi in odo-briti strokovno pristojna ministrstva. To odobrenje ima stopiti oblastvenega dopolnjenja, ki je sicer po-trebno po tozadevnih določbah.

Pri odobrenju je določiti primerne roke, v kate-rin se mora začeti in dovršiti stavba, ker sicer izgubi odobrenje ve javo.

§ 3.

Takim stavbam se dopoli pravica razlastitve, v kolikor je to potrebno za njih izvršitev.

§ 4.

Nadaljno postopanje glede stavb, ki imajo ugod-nost, se ima omejiti na določitev pravic strank, katere zadeva načrt, in na določitev predmeta in obsega za-litvanih razlastitev. Stranke ne morejo na podlagi svojih pravic, katere zadeva načrt, proti njegovi iz-vršitvi ničesar ugovarjati, pristojna jim samo pravica do odškodnine.

Postopanje izvršiti je naloženo politični deželni oblasti, v koje upravnem okolišu se naj stavba izvrši. Ona mora izvršiti potrebno komisijončno razpra-vo na licu mesta, katere čas in predmet se mora obenem z izveškom odobrenega projekta 8 dni poprej nabiti v vseh udeleženi občinah s pozivom, da se naj uve-ljavijo pravice, katere zadevajo nameravano podjetje,